Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο πενταμελές τμήμα)

της 23ης Ιουλίου 2025*

«Κοινή αλιευτική πολιτική – Ψήφισμα της ΙΟΤC σχετικά με τη διαχείριση των διατάξεων συγκέντρωσης ιχθύων – Ένσταση της Επιτροπής – Απόρριψη της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης – Άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 – Πράξη δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης – Έννοια των "διατάξεων που μπορεί να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο"– Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1367/2006»

Στην υπόθεση T-1049/23,

Bloom, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον F. Lafforgue, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από την

Blue Marine Foundation, με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους P. de Bandt και C. Binet, δικηγόρους,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον A. Dawes, τον B. Hofstötter και την D. Milanowska,

καθής,

υποστηριζόμενης από το

Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο από τις A. Pérez-Zurita Gutiérrez και A. Gavela Llopis,

και από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους B. Fodda, M. de Lisi, την B. Travard και την P. Chansou,

παρεμβαίνοντες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Kowalik-Bańczyk, πρόεδρο τμήματος, E. Buttigieg, G. Hesse (εισηγητή), I. Δημητρακόπουλο και B. Ricziová, δικαστές,

γραμματέας: P. Nuñez Ruiz, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Φεβρουαρίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, η Bloom ζητεί την ακύρωση της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 30ής Αυγούστου 2023, με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η αίτηση που υπέβαλε στις 11 Μαΐου 2023 για εσωτερική επανεξέταση της απόφασης της Επιτροπής περί υποβολής ένστασης κατά του ψηφίσματος 23/02 της επιτροπής διαχείρισης της αλιείας τόνου του Ινδικού Ωκεανού (Indian Ocean Tuna Commission, στο εξής: IOTC), το οποίο αφορούσε τη διαχείριση των διατάξεων συγκέντρωσης ιχθύων (fish aggregating devices, στο εξής: FAD) εντός της ζώνης αρμοδιότητας της IOTC (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς

2 Η προσφεύγουσα είναι μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) η οποία έχει ως σκοπό να συμβάλει στη διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των θαλάσσιων οικοτόπων.

3 Η IOTC είναι διεθνής οργανισμός με αποστολή τη διατήρηση των πόρων τόνου στον Ινδικό Ωκεανό και συμβαλλόμενο μέρος του εν λόγω οργανισμού είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση δυνάμει της αποφάσεως 95/399/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, σχετικά με την προσχώρηση της Κοινότητας στη συμφωνία σχετικά με τη σύσταση [της IOTC] (ΕΕ 1995, L 236, σ. 24).

4 Δυνάμει του άρθρου IX, παράγραφος 1, της συμφωνίας για τη σύσταση της [IOTC] (ΕΕ 1995, L 236, σ. 25), η [IOTC] «μπορεί να λαμβάνει, με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών της […], μέτρα διατήρησης και διαχείρισης που είναι υποχρεωτικά για τα μέλη της [IOTC] […]».

5 Το άρθρο IX, παράγραφος 5, της συμφωνίας για τη σύσταση της [IOTC] προβλέπει τα εξής:

«Κάθε μέλος της [IOTC] μπορεί, εντός 120 ημερών από την ημερομηνία που καθορίζεται ή εντός κάθε άλλης προθεσμίας που έχει ενδεχομένως καθορίσει η [IOTC] […], να υποβάλει ένσταση στο μέτρο διατήρησης και διαχείρισης που θεσπίζεται δυνάμει της παραγράφου 1. Ένα μέλος της [IOTC] που έχει υποβάλει ένσταση σε ένα μέτρο, δεν δεσμεύεται από αυτό. Κάθε άλλο μέλος της [IOTC] μπορεί να υποβάλει επίσης ένσταση εντός συμπληρωματικής προθεσμίας 60 ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας των 120 ημερών.»

6 Το άρθρο IX, παράγραφος 6, της εν λόγω συμφωνίας σύστασης της [IOTC] έχει ως εξής:

«Εάν υποβληθούν ενστάσεις σε ένα μέτρο που έχει θεσπιστεί δυνάμει της παραγράφου 1, από περισσότερα του ενός τρίτου των μελών της Επιτροπής, τα υπόλοιπα μέλη δεν δεσμεύονται από το μέτρο αυτό· αυτό δεν εμποδίζει όλα τα μέλη ή ορισμένα από αυτά να συμφωνήσουν για την εφαρμογή του.»

7 Η απόφαση (ΕΕ) 2019/860 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2019, σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Επιτροπή Τόνου Ινδικού Ωκεανού (IOTC) και με την κατάργηση της απόφασης της 19ης Μαΐου 2014 για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στην IOTC (ΕΕ 2019, L 140, σ. 33), καθορίζει τη θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση στο πλαίσιο της IOTC για την περίοδο 2019-2023. Το παράρτημα I της αποφάσεως 2019/860 περιέχει «αρχές» και «προσανατολισμούς». Κατ' εφαρμογήν του σημείου 2, στοιχείο στ', του εν λόγω παραρτήματος, η Ένωση επιδιώκει, στο μέτρο του δυνατού, να στηρίξει την έγκριση μέτρων για τη διαχείριση της χρήσης διατάξεων συγκέντρωσης ιχθύων (FAD), ιδίως για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων, ώστε να υπολογίζεται με ακρίβεια, να εντοπίζεται και να παρακολουθείται η χρήση FAD, για τη μείωση των επιπτώσεων στα ευάλωτα αποθέματα τόνου, για τον μετριασμό των ενδεχόμενων επιπτώσεών τους σε στοχευόμενα και μη είδη, καθώς και στο οικοσύστημα.

8 Το παράρτημα II της αποφάσεως 2019/860 ορίζει τη διαδικασία που εφαρμόζεται για τον καθορισμό σε ετήσια βάση της θέσης που πρέπει να λάβει η Ένωση και προβλέπει τα εξής:

«Πριν από κάθε συνεδρίαση της IOTC, όταν το όργανο αυτό καλείται να εγκρίνει αποφάσεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα στην Ένωση, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες ώστε η θέση που θα διατυπωθεί εξ ονόματος της Ένωσης να λαμβάνει υπόψη τις τελευταίες επιστημονικές και λοιπές σχετικές πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις αρχές και τους προσανατολισμούς που παρατίθενται στο παράρτημα I.

Για τον σκοπό αυτό και βάσει των εν λόγω πληροφοριών, η Επιτροπή διαβιβάζει εγκαίρως στο Συμβούλιο, πριν από κάθε συνεδρίαση της IOTC, έγγραφο όπου παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία της προτεινόμενης εξειδίκευσης της θέσης της Ένωσης, προκειμένου να συζητηθούν και να εγκριθούν οι λεπτομέρειες της θέσης που θα διατυπωθεί εξ ονόματος της Ένωσης.

Εάν, στο πλαίσιο μιας συνεδρίασης της IOTC είναι αδύνατον, ακόμα και επιτόπου, να επιτευχθεί συμφωνία ώστε να ληφθούν υπόψη στη θέση της Ένωσης τα νέα στοιχεία, το ζήτημα παραπέμπεται στο Συμβούλιο ή στα προπαρασκευαστικά του όργανα.»

9 Κατά την έκτη έκτακτη σύνοδό της, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 3 έως τις 5 Φεβρουαρίου 2023, η IOTC εξέδωσε το ψήφισμα 23/02 σχετικά με τη διαχείριση των FAD. Οι FAD είναι τεχνητά πλωτά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την προσέλκυση ιχθύων προκειμένου να διευκολυνθεί η αλιεία. Το εν λόγω ψήφισμα προέβλεπε, μεταξύ άλλων, τη σταδιακή μείωση του αριθμού των παρασυρόμενων FAD που εγκρίνονται ανά πλοίο, τη δημιουργία μητρώου παρασυρόμενων FAD προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια και η παρακολούθησή τους, καθώς και την απαγόρευση των παρασυρόμενων FAD στον Ινδικό Ωκεανό επί 72 ημέρες ανά έτος.

10 Κατά τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του ψηφίσματος 23/02, τα άρθρα 5 και 6 της συμφωνίας για την εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, της 10ης Δεκεμβρίου 1982, οι οποίες αφορούν τη διατήρηση και τη διαχείριση των αλληλοεπικαλυπτόμενων αποθεμάτων και των άκρως αποδημητικών ειδών ιχθύων (ΕΕ 1998, L

189, σ. 17), απαιτούν από τα κράτη να εφαρμόζουν ευρέως την αρχή της προφύλαξης στη διατήρηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των αποθεμάτων άκρως αποδημητικών ιχθύων, με σκοπό την προστασία των έμβιων θαλάσσιων πόρων και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

11 Κατά την τρίτη αιτιολογική σκέψη του ψηφίσματος 23/02, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης, το άρθρο 6 της συμφωνίας που μνημονεύθηκε στη σκέψη 10 ανωτέρω απαιτεί από τα κράτη να επιδεικνύουν μεγαλύτερη επιμέλεια όταν οι πληροφορίες είναι αβέβαιες, αναξιόπιστες ή ανεπαρκείς και τους απαγορεύει να επικαλούνται την έλλειψη επαρκών επιστημονικών πληροφοριών προκειμένου να λάβουν αργότερα μέτρα διατήρησης και διαχείρισης ή να μην τα λάβουν καθόλου.

12 Στις 11 Απριλίου 2023, η Επιτροπή υπέβαλε, εξ ονόματος της Ένωσης, ένσταση κατά την έννοια του άρθρου IX, παράγραφος 5, της συμφωνίας για τη σύσταση της [IOTC] κατά του ψηφίσματος 23/02 (στο εξής: επίδικη ένσταση) (βλ. σκέψη 5 ανωτέρω). Στην επεξηγηματική επιστολή επισημαίνει, κατ’ ουσίαν, ότι η εφαρμογή του εν λόγω ψηφίσματος είναι δυσανάλογα επαχθής για τους στόλους σκαφών αλιείας με κυκλικά δίχτυα, αν όχι πρακτικώς αδύνατη. Επιπλέον, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο ως άνω ψήφισμα δεν στηρίζονται σε επιστημονικά στοιχεία.

13 Δέκα άλλα μέλη της IOTC υπέβαλαν ενστάσεις κατά του ψηφίσματος 23/02 εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο IX, παράγραφος 5, της συμφωνίας για τη σύσταση της [IOTC]. Ως εκ τούτου, το ψήφισμα αυτό δεν κατέστη δεσμευτικό δυνάμει της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου (βλ. σκέψεις 5 και 6 ανωτέρω).

14 Στις 11 Μαΐου 2023, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης της επίδικης ένστασης κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης των διατάξεων της σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2006, L 264, σ. 13), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1767 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2021 (ΕΕ 2021, L 356, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός Aarhus).

15 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση επανεξέτασης που υπέβαλε η προσφεύγουσα ως απαράδεκτη, με την αιτιολογία ότι η επίδικη ένσταση δεν αποτελούσε «διοικητική πράξη» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ’, του κανονισμού Aarhus, στο μέτρο που δεν περιείχε καμία διάταξη που θα μπορούσε να αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ’, του εν λόγω κανονισμού. Η υποβολή της επίδικης ένστασης κατά της θέσπισης νέων κανόνων στο πλαίσιο της IOTC δεν έχει, κατά την άποψη της Επιτροπής, αρνητικές συνέπειες για τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης.

Αιτήματα των διαδίκων

16 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την Blue Marine Foundation, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Ισπανίας και τη Γαλλική Δημοκρατία, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

18 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως. Με τον πρώτο λόγο προβάλλεται, κατ' ουσίαν, παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού Aarhus. Με τον δεύτερο λόγο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της προφύλαξης. Με τον τρίτο λόγο προβάλλεται παραβίαση του κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ 2009, L 343, σ. 1).

19 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την Blue Marine Foundation, ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή κακώς απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτησή της για επανεξέταση της επίδικης ένστασης για τον λόγο ότι η ένσταση αυτή δεν περιείχε «διατάξεις που [μπορούσαν] να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού Aarhus. Ειδικότερα, η επίδικη ένσταση παραβιάζει, αφενός, την αρχή της προφύλαξης και, αφετέρου, τον κανονισμό 1224/2009. Οι παραβιάσεις αυτές συνιστούν, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, παραβιάσεις του περιβαλλοντικού δικαίου της Ένωσης, ανεξαρτήτως της εφαρμογής του ψηφίσματος 23/02 στην έννομη τάξη της Ένωσης.

20 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Βασίλειο της Ισπανίας και τη Γαλλική Δημοκρατία, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας. Υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απαράδεκτος, δεδομένου ότι παραπέμπει γενικώς στην αίτηση επανεξέτασης. Συνεπώς, δεν παραθέτει τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται. Επικουρικώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε, κατά την άποψη της Επιτροπής, με ποιον τρόπο η επίδικη ένσταση θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ.

21 Η Επιτροπή υπογραμμίζει, συναφώς, ότι η απόφασή της να υποβάλει ένσταση κατά της θέσπισης νέων κανόνων της ΙΟΤC, αφ' ης στιγμής εξακολουθεί να τηρείται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Ένωσης, δεν μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες για τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης και, επομένως, δεν μπορεί, αυτή καθεαυτήν, να παραβιάζει το περιβαλλοντικό δίκαιο, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού Aarhus.

Επί του παραδεκτού του πρώτου λόγου ακυρώσεως

22 Όσον αφορά το παραδεκτό του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή θεωρεί, χωρίς ειδική αιτιολόγηση, ότι η προσφεύγουσα απλώς επαναλαμβάνει τους λόγους της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης.

23 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά τη διάταξη του άρθρου 76, στοιχείο δ′, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων λόγων ή ισχυρισμών, τα δε στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή ώστε να παρέχουν στον μεν καθού τη δυνατότητα να προετοιμάσει την άμυνά του, στο δε Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο, χωρίς να χρειάζεται ενδεχομένως άλλα στοιχεία (απόφαση της 7ης Μαρτίου 2017, United Parcel Service κατά Επιτροπής, T-194/13, EU:T:2017:144, σκέψη 191).

24 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, για να είναι παραδεκτή μια προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, πλην όμως κατά τρόπο συνεπή και κατανοητό, από το ίδιο το κείμενο του σχετικού δικογράφου. Μολονότι το κύριο μέρος του δικογράφου της προσφυγής μπορεί να τεκμηριώνεται και να συμπληρώνεται, όσον αφορά συγκεκριμένα σημεία, με παραπομπές σε αποσπάσματα συνημμένων σ' αυτό εγγράφων, γενική παραπομπή σε άλλα δικόγραφα, έστω και συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να αντισταθμίσει την έλλειψη ουσιωδών στοιχείων της νομικής επιχειρηματολογίας τα οποία, δυνάμει των προαναφερθεισών διατάξεων, πρέπει να περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής (βλ. απόφαση της 7ης Μαρτίου 2017, United Parcel Service κατά Επιτροπής, T-194/13, EU:T:2017:144, σκέψη 192 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

25 Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των σημείων 48 έως 51 του δικογράφου της προσφυγής, τα οποία αφορούν τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, καθώς και των σημείων 42 έως 47 του εν λόγω δικογράφου, σχετικά με την έννοια των «διατάξεων που μπορεί να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο», επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων η προσφεύγουσα στηρίζει την επιχειρηματολογία της, όπως αυτή συνοψίζεται στη σκέψη 19 ανωτέρω, είναι αμέσως κατανοητά υπό το πρίσμα του ίδιου του κειμένου του δικογράφου της προσφυγής, τούτο δε παρόλο που η προσφεύγουσα παραπέμπει τόσο στην αίτησή της για εσωτερική επανεξέταση όσο και στον δεύτερο και τρίτο λόγο ακυρώσεως για να αποδείξει ότι η επίδικη ένσταση παραβιάζει την αρχή της προφύλαξης καθώς και τον κανονισμό 1224/2009.

26 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων συνάγεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι παραδεκτός υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του άρθρου 76, στοιχείο δ′, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί του βασίμου του πρώτου λόγου ακυρώσεως

27 Δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού Aarhus οιαδήποτε ΜΚΟ ή άλλα μέλη του κοινού που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού δικαιούνται να ζητήσουν εσωτερική επανεξέταση από το θεσμικό όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης που εξέδωσε τη διοικητική πράξη ή που θα έπρεπε, σε περίπτωση προβαλλόμενης διοικητικής παράλειψης, να είχε εκδώσει την πράξη αυτή, με την αιτιολογία ότι η πράξη ή παράλειψη αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του ίδιου

κανονισμού. Η σχετική αίτηση πρέπει να υποβάλλεται γραπτώς και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις οκτώ εβδομάδες από την έκδοση, κοινοποίηση ή δημοσίευση της διοικητικής πράξης, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, ή, σε περίπτωση προβαλλόμενης διοικητικής παράλειψης, εντός οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να είχε εκδοθεί η διοικητική πράξη. Στην αίτηση αναφέρονται οι λόγοι της επανεξέτασης.

28 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού Aarhus ορίζει την έννοια της «διοικητικής πράξης» ως «οποιαδήποτε μη νομοθετική πράξη που εκδίδεται από θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα και έχει εξωτερική ισχύ και περιέχει διατάξεις που μπορεί να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο στ)».

29 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού Aarhus, η έννοια του «περιβαλλοντικού δικαίου» ορίζεται ως «νομοθεσία της Ένωσης η οποία, ανεξάρτητα από τη νομική της βάση, συμβάλλει στην επιδίωξη των στόχων της ενωσιακής πολιτικής για το περιβάλλον κατά τα οριζόμενα στη συνθήκη, ήτοι τη διαφύλαξη, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προστασία της ανθρώπινης υγείας, τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και την προαγωγή μέτρων σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων».

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το παραδεκτό αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης εξαρτάται πράγματι από την ύπαρξη διοικητικής πράξης ή παράλειψης που θα μπορούσε να αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του κανονισμού Aarhus (διάταξη της 6ης Ιουνίου 2024, Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice κατά Συμβουλίου, T-1151/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:391, σκέψη 12).

31 Υπό το πρίσμα ακριβώς των ανωτέρω σκέψεων πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και να καθοριστεί αν η Επιτροπή μπορούσε να απορρίψει ως απαράδεκτη την αίτηση επανεξέτασης της επίδικης ένστασης για τον λόγο ότι η ένσταση αυτή δεν περιείχε «διατάξεις που [μπορούσαν] να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού Aarhus.

32 Εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι περιορίστηκε να υποβάλει ένσταση σύμφωνα με το άρθρο IX, παράγραφος 5, της συμφωνίας για τη σύσταση της [IOTC]. Η ενέργεια αυτή είχε ως συνέπεια το ψήφισμα 23/02 να μην είναι δεσμευτικό για την Ένωση και, ως εκ τούτου, η Ένωση δεν ήταν υποχρεωμένη να το εφαρμόσει στην έννομη τάξη της.

33 Συνεπώς, κατά την Επιτροπή, «η υποβολή ένστασης κατά της θέσπισης νέων κανόνων, αφ’ ης στιγμής εξακολουθεί να τηρείται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος, δεν [είχε] αρνητικές συνέπειες για τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης και [δεν μπορούσε], αυτή καθεαυτήν, να παραβιάζει το περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού Aarhus» (σημείο 2.1 της προσβαλλόμενης απόφασης).

34 Επιβάλλεται, εκ προοιμίου, η επισήμανση ότι η Επιτροπή δεν απέρριψε την αίτηση επανεξέτασης ως αβάσιμη, με την αιτιολογία ότι η επίδικη ένσταση δεν αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο, αλλά ως «απαράδεκτη», με την αιτιολογία ότι η ένσταση αυτή δεν περιείχε καμία «διάταξη που

μπορεί να αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού Aarhus και, ως εκ τούτου, δεν συνιστούσε «διοικητική πράξη» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του ίδιου κανονισμού.

35 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι διοικητικές πράξεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού Aarhus είναι, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού αυτού, οι μη νομοθετικές πράξεις οι οποίες εκδίδονται από θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, παράγουν έννομα αποτελέσματα, έχουν εξωτερική ισχύ και περιέχουν διατάξεις που μπορούν να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του ίδιου κανονισμού.

36 Εν προκειμένω, η Επιτροπή έκρινε απαράδεκτη την υποβληθείσα από την προσφεύγουσα αίτηση επανεξέτασης για τον λόγο και μόνον ότι δεν αφορούσε πράξη περιέχουσα διατάξεις που μπορούσαν να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο. Επομένως, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν απέρριψε την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ως απαράδεκτη για τον λόγο ότι δεν πληρούνταν εν προκειμένω άλλες προϋποθέσεις του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού Aarhus, σχετικές με τέτοιες αιτήσεις, ή προϋποθέσεις που προκύπτουν από το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού Aarhus ως προς την έννοια της «διοικητικής πράξης».

37 Όσον αφορά το ζήτημα αν η επίμαχη αίτηση επανεξέτασης αφορούσε πράξη που μπορούσε να αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο της Ένωσης, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 2021/1767, κατά την εκτίμηση του κατά πόσον μια διοικητική πράξη περιέχει διατάξεις οι οποίες, λόγω των επιπτώσεών τους, θα μπορούσαν να αντιτίθενται στο περιβαλλοντικό δίκαιο, είναι απαραίτητο να εξετάζεται κατά πόσον οι διατάξεις αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ και περιλαμβάνουν τη «συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων» και την «προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων».

38 Με την αίτηση επανεξέτασης, η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη, ήδη κατά το εν λόγω διοικητικό στάδιο, από την Blue Marine Foundation, υποστηρίζει ότι η επίδικη ένσταση μπορούσε να αντιβαίνει στην αρχή της προφύλαξης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ. Επιπροσθέτως, ειδικότερα, η επίδικη ένσταση αντιβαίνει, κατά την άποψή της, στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 354, σ. 22), το οποίο καθορίζει τους στόχους της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ) και προβλέπει ιδίως ότι η «ΚΑΠ εφαρμόζει την προληπτική προσέγγιση για τη διαχείριση της αλιείας και έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι η εκμετάλλευση των έμβιων βιολογικών πόρων της θάλασσας αποκαθιστά και διατηρεί τους πληθυσμούς των αλιευόμενων ειδών πάνω από τα επίπεδα εκείνα που μπορούν να εξασφαλίσουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση».

39 Κατά την προσφεύγουσα, η επίδικη ένσταση ήταν επίσης ασυμβίβαστη με τον κανονισμό 1224/2009 σχετικά με τον έλεγχο της ΚΑΠ. Υπογραμμίζει, συναφώς, ότι το άρθρο 14, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι «το επιτρεπόμενο περιθώριο ανοχής όσον αφορά τις εκτιμήσεις που καταγράφονται στο ημερολόγιο αλιείας σχετικά με τις ποσότητες σε

χιλιόγραμμα των ιχθύων που διατηρούνται επί του σκάφους ανέρχεται σε ποσοστό 10 % για κάθε είδος». Κατά την προσφεύγουσα, η μαζική χρήση FAD από τον γαλλικό και ισπανικό στόλο στον Ινδικό Ωκεανό για την αλιεία τόνου συμβάλλει στην υπέρβαση των σχετικών εκτιμήσεων.

40 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι λόγοι επανεξέτασης που προέβαλε η προσφεύγουσα με την αίτηση επανεξέτασης αφορούν πιθανές παραβάσεις συγκεκριμένων διατάξεων του περιβαλλοντικού δικαίου, μέσω των οποίων κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, η αρχή της προφύλαξης στον τομέα της ΚΑΠ.

41 Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τις σκέψεις 10 και 11 ανωτέρω, η δεύτερη και η τρίτη αιτιολογική σκέψη του ψηφίσματος 23/02 αναφέρουν ως σκοπό τη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων.

42 Επομένως, υποβάλλοντας την επίδικη ένσταση, η Ένωση αντιτάχθηκε ενεργά στη λήψη μέτρων για την αυξημένη προστασία ορισμένων αποθεμάτων ιχθύων. Ειδικότερα, η ένσταση αυτή είχε ως αποτέλεσμα η Ένωση να μην είναι υποχρεωμένη να θεσπίσει και να εφαρμόσει, στην έννομη τάξη της, τα μέτρα που προβλέπει το ψήφισμα 23/02.

43 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς όσα επισήμανε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, και μολονότι η επίδικη ένσταση δεν επέφερε καμία τροποποίηση του περιβαλλοντικού δικαίου της Ένωσης, η ένσταση αυτή μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ.

44 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι από την αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού Aarhus προκύπτει ότι ακόμη και μια παράλειψη μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως επανεξέτασης ενώ, εξ ορισμού, σε περίπτωση τέτοιας παράλειψης, δεν υφίσταται καμία τροποποίηση του περιβαλλοντικού δικαίου της Ένωσης.

45 Υπό τις συνθήκες αυτές, κακώς η Επιτροπή απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτηση επανεξέτασης της προσφεύγουσας για τον λόγο που μνημονεύεται στην προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς να εξετάσει επί της ουσίας αν οι λόγοι επανεξέτασης που προέβαλε η προσφεύγουσα δύνανται να θεμελιώσουν εύλογες αμφιβολίες, δηλαδή ουσιώδεις αμφιβολίες όσον αφορά την εκτίμηση του περιβαλλοντικού δικαίου από το θεσμικό όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης κατά την υποβολή της επίδικης ένστασης (πρβλ. αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 69, και της 6ης Οκτωβρίου 2021, ClientEarth κατά Επιτροπής, C-458/19 P, EU:C:2021:802, σκέψη 60).

46 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος ακυρώσεως και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος ακυρώσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

47 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά της έξοδα καθώς και στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το αίτημα της τελευταίας.

48 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Το Βασίλειο της Ισπανίας και η Γαλλική Δημοκρατία φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

49 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων, ακόμη και όταν είναι άλλος από τους αναφερόμενους στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, θα φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Η Blue Marine Foundation, η οποία παρενέβη υπέρ της προσφεύγουσας, φέρει τα δικαστικά έξοδά της, δεδομένου ότι δεν ζήτησε να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία κοινοποιήθηκε στην Bloom μέσω επιστολής της 30ής Αυγούστου 2023, με στοιχεία αναφοράς Ares(2023) 5917994, και με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης της επιστολής της Επιτροπής με την οποία υποβλήθηκε ένσταση κατά του ψηφίσματος 23/02 σχετικά με τη διαχείριση των διατάξεων συγκέντρωσης ιχθύων εντός της ζώνης αρμοδιότητας της επιτροπής διαχείρισης της αλιείας τόνου του Ινδικού Ωκεανού.

2) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της και καταδικάζεται στα έξοδα της Bloom.

3) Το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία και η Blue Marine Foundation φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Kowalik-Bańczyk Buttigieg Hesse

Δημητρακόπουλος Ricziová

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Ιουλίου 2025.

(υπογραφές)